

LIGJ
Nr. 90/2017

**PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 8580, DATË 17.2.2000, “PËR
PARTITË POLITIKE”,
TË NDRYSHUAR**

Në mbështetje të neneve 9, 78, 83, pika 1, dhe 84, pika 4, të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 8580, datë 17.2.2000, “Për partitë politike”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas kreut III shtohet kreu III/1 me këtë përmbajtje:

“KREU III/1
MJETET FINANCIARE DHE SHPENZIMET E PARTIVE POLITIKE GJATË FUSHATËS
ZGJEDHORE

Neni 24/1

Financimi i fushatës zgjedhore

1. Burimet e vetme të lejuara të financimit të fushatës zgjedhore për partitë politike të regjistruara si subjekte zgjedhore janë ato të parashikuara në nenin 87/1 të Kodit Zgjedhor.

2. Ndalohet financimi i fushatave zgjedhore nga fonde, dhurata apo shërbime pa kundërshpërblim, të dhëna nga persona fizikë ose juridikë, vendas apo të huaj, jashtë rasteve dhe rregullave të parashikuara nga Kodi Zgjedhor. Shkelja e këtij ndalimi sjell përgjegjësi ligjore për personin përgjegjës për financat në atë parti politike, si dhe për personin fizik ose juridik, vendas apo të huaj.

3. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve përcakton rregullat e detajuara për monitorimin e shpenzimeve të fushatës zgjedhore të partive politike të regjistruara si subjekte zgjedhore, për të verifikuar respektimin e ndalimit të parashikuar në pikën 2, të këtij neni, si dhe mënyrën e shpenzimit të fondit financiar të përfituar nga partia politike. Buxheti për zgjedhjet duhet të parashikojë edhe fondin e nevojshëm për auditimin e subjekteve zgjedhore, si dhe për monitorimin e shpenzimeve të fushatës zgjedhore.

Neni 24/2

Kufizimi dhe përcaktimi i shpenzimeve të domosdoshme për fushatën zgjedhore

1. Çdo parti politike, që merr pjesë në zgjedhje, nuk mund të tejkalojë si shpenzim për fushatën fondin financiar që përcaktohet në pikën 3, të nenit 90, të Kodit Zgjedhor.

2. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, në përputhje me fondin maksimal të parashikuar në pikën 1, të këtij neni, përcakton maksimumin e shpenzimeve për çdo fushatë zgjedhore, nisur nga gjendja e përgjithshme ekonomike në vend, numri i përgjithshëm i votuesve të regjistruar në listën e zgjedhësve, aktivitetet, shërbimet dhe materialet e nevojshme për realizimin e një fushate zgjedhore.

3. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve miraton me udhëzim mënyrën e përlogaritjes së kostos financiare të çdo aktiviteti, shërbimi apo materiali që do të përdoret për qëllime zgjedhore ose politike, nga partitë politike gjatë fushatës zgjedhore.

4. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve përcakton me udhëzim llojet dhe numrin e aktiviteteve, veprimtarive, shërbimeve dhe materialeve të lejuara për t'u përdorur nga një parti politike gjatë fushës zgjedhore.

5. Në çdo rast, është e ndaluar përdorimi i materialeve propagandistike, përfshirë flamuj dhe postera të çdo lloji apo madhësie, në një distancë më të madhe se 5 m larg zyrës elektorale të subjektit zgjedhor apo kandidatit.

6. Ndalohet transmetimi i reklamave të prodhuara, financuara apo paguara nga institucionet shtetërore apo çdo ent tjetër shtetëror apo publik, për periudhën tre muaj përpara datës së zgjedhjeve, me përjashtim të atyre që shërbejnë për informimin e zgjedhësve, sipas përcaktimeve ligjore.

7. Mosrespektimi i rregullave të parashikuara në këtë nen, përveç parashikimeve në Kodin Penal, përbën kundërvajtje administrative dhe passjell dënimin nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve të personit përgjegjës për financat, përkatësisht me gjobë nga 1 000 000 deri në 3 000 000 lekë.

Neni 24/3

Dokumentimi i shpenzimeve

1. Partitë politike janë të detyruara të dokumentojnë në mënyrë të saktë dhe të plotë, sipas rregullave të legjislacionit në fuqi, të gjithë shpenzimet e kryera dhe mënyrën e përdorimit të fondeve gjatë fushatës zgjedhore. Të gjithë personat përgjegjës për financat në një parti politike trajnohen nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, për mbajtjen, administrimin, raportimin dhe ruajtjen e dokumentacionit dhe të dhënave sipas këtij neni.

2. Partia politike dorëzon në Komisionin Qendror të Zgjedhjeve kopje të plotë të dokumentacionit për çdo pagesë të kryer gjatë periudhës së fushatës zgjedhore. Brenda 60 ditëve nga shpallja e rezultatit të zgjedhjeve, çdo parti politike që është regjistruar në zgjedhje, duhet të bëjë publik dhe të dorëzojë pranë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve një raport për deklarimin financiar të fushatës, duke përfshirë të gjitha degët dhe pjesët e veta përbërëse. Raporti përmban në mënyrë të saktë:

- a) të ardhurat e përfituara apo që ka në gjendje partia politike, duke përfshirë burimin dhe datën e përfitimit, për periudhën nga caktimi i datës së zgjedhjeve, deri në ditën e zgjedhjeve;
- b) të gjitha shpenzimet e kryera për periudhën nga caktimi i datës së zgjedhjeve, deri në ditën e zgjedhjeve, duke detajuar çdo shpenzim që i është bërë fondit financiar të dhënë për shpenzimet e fushatës zgjedhore;
- c) bilancin e pasurive dhe detyrimeve që ka partia politike, për periudhën nga data e caktimit të datës së zgjedhjeve deri në ditën e zgjedhjeve.

3. Çdo parti politike pjesëmarrëse në zgjedhje i mban dhe ruan në arkivat e tyre, për një periudhë 7 (shtatë) vjeçare, dokumentacionin e plotë dhe të detajuar të gjendjes financiare të saj dhe të gjitha degëve për periudhën e mbuluar nga raporti, duke përfshirë:

- a) librat e mbajtjes së llogarive, në përputhje me legjislacionin në fuqi, ku evidentohen të gjitha të ardhurat sipas burimit, shumës, duke e identifikuar mënyrën se si është kryer pagesa, si dhe të gjitha pagesat e kryera ndaj personave të tretë, qëllimi i pagesës dhe mënyra se si është kryer pagesa;
- b) dokumentacion të saktë për të gjitha shpenzimet e kryera;
- c) gjendjen dhe lëvizjet në llogaritë bankare të saj;
- ç) dokumentacionin e plotë të pasurive të paluajtshme në pronësi ose posedim të partisë politike, si dhe çdo kontratë të lidhur për huapërdorje, qira, porosi, apo shitje, të pasurive të luajtshme dhe të paluajtshme;

4. Në rast se shuma e përfituar nga partia politike, sipas Kodit Zgjedhor, është më e madhe se shuma e dokumentuar si e shpenzuar për financimin e fushatës zgjedhore, partia është e detyruar të kthejë diferencën e përfituar në KQZ.

5. Partia, e cila nuk kthen fondet përkatëse, sipas pikës 4, të këtij neni, brenda 90 ditëve nga shpallja e rezultatit të zgjedhjeve, humbet të drejtën e financimeve të tjera nga fondet publike për një periudhë kohe jo më pak se 5 vjet, si dhe nuk regjistrohet si subjekt zgjedhor në zgjedhjet e radhës, pavarësisht llojit të tyre, as vetëm dhe as si pjesëtare e ndonjë koalicioni.

Neni 24/4

Monitorimi i shpenzimeve të fushatës zgjedhore

1. Jo më vonë se dita e fillimit të fushatës zgjedhore, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve emëron me short një numër të mjaftueshëm ekspertësh financiarë, për të kryer monitorimin e fushatës zgjedhore të partive politike, duke përfshirë aktivitetet, veprimtaritë dhe materialet e përdorura prej tyre gjatë fushatës zgjedhore.

2. Raporti i monitorimit i paraqitet Komisionit Qendror të Zgjedhjeve brenda afatit të përcaktuar në vendimin e emërimit, por në çdo rast jo më vonë se 4 muaj nga data e shpalljes së rezultateve përfundimtare të zgjedhjeve. Raporti detajon në mënyrë të plotë të gjitha aktivitetet, veprimtaritë dhe materialet që ka përdorur partia politike gjatë fushatës zgjedhore.

3. Ekspertët financiarë kanë të drejtë që të kërkojnë dhe verifikojnë edhe transaksionet financiare të kryera për periudhën 3 muaj përpara dhe pas ditës së zgjedhjeve, nga persona fizikë ose juridikë, vendas ose të huaj, me qëllim evidentimin e transaksioneve të pajustificuara dhe që mund të jenë përdorur për financim të paligjshëm të fushatës zgjedhore të një ose disa partive politike.

4. Me kërkesë të ekspertit financiar, të përcjellë nëpërmjet Sekretarit të Përgjithshëm të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, bankat e nivelit të dytë dhe subjektet e tjera që ushtrojnë aktivitete bankare dhe financiare në Republikën e Shqipërisë, janë të detyruara të japin informacion mbi depozitat, llogaritë dhe transaksionet e kryera gjatë periudhës së monitorimit. Mbledhja, përpunimi dhe administrimi i të dhënave, sipas këtij neni, u nënshtrohet rregullave për mbrojtjen e të dhënave personale. Ato bëhen publike vetëm nëse vërtetohet se janë përdorur për financim të paligjshëm të një partie politike dhe në këtë rast Komisioni Qendror i Zgjedhjeve paraqet kallëzim penal në organin e prokurorisë.

5. Procedurat, kriteret e përzgjedhjes së listës paraprake dhe emërimit të ekspertëve financiarë, si dhe mënyra e ushtrimit të veprimtarisë nga ana e tyre, përcaktohen me udhëzim të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.

Neni 24/5

Reduktimi i shpenzimeve të partive politike për reklama politike

1. Përfundimisht përcaktimeve të bëra në Kodin Zgjedhor, gjatë fushatës zgjedhore për zgjedhjet e Kuvendit të vitit 2017, radiot dhe televizionet private kombëtare, vendore apo satelitore, detyrohen që të vendosin në dispozicion falas për subjektet zgjedhore për reklama politike, respektivisht vetëm 90 minuta për partinë më të madhe të shumicës parlamentare dhe partinë më të madhe të pakicës parlamentare, 45 minuta për partitë e tjera parlamentare dhe 10 minuta për partitë joparlamentare. Partitë politike dhe çdo subjekt tjetër e ka të ndaluar bërjen e reklamave politike kundrejt pagesës gjatë fushatës zgjedhore. Kostoja për vënien e kohës në dispozicion falas subjekteve zgjedhore llogaritet si shpenzim i plotë i zbritshëm për efekte tatimore. Ngarkohet Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, Autoriteti i Mediave Audiovizive dhe Ministri i Financave të nxjerrin udhëzimin përkatës.

2. Në rast shkeljeje të detyrimeve të parashikuara në pikën 1 të këtij neni, apo transmetimit të reklamave politike kundrejt pagesës, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve gjobit operatorin radioteleviziv

vendor apo satelitor me 4 000 000 lekë, operatorin radioteleviziv kombëtar me 8 000 000 lekë, dhe partinë politike me 3 000 000. Vendimi i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve përbën titull ekzekutiv dhe zbatohet nga zyra e përmbartimit gjyqësor. Ankimi ndaj vendimit nuk pezullon ekzekutimin e tij. Në rast shkeljeje, KQZ-ja urdhëron Autoritetin e Mediave Audiovizive të bëjë bllokimin e transmetimit të operatorit radioteleviziv për 48 orë. Bllokimi vendoset jo më vonë se ora 18⁰⁰ e ditës pasardhëse.

3. Monitorimi i zbatimit të rregullave të parashikuara në këtë nen, bëhet nga Bordi i Monitorimit të Medias, i cili njofton brenda ditës Komisionin Qendror të Zgjedhjeve, në rast se vlerëson shkelje të detyrimeve të parashikuara në këtë ligj. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve vendos sanksionet sipas pikës 2 brenda 24 orëve, nga momenti i njoftimit nga Bordi i Monitorimit të Medias, apo kërkesës së ndonjë subjekti zgjedhor.”.

Neni 2

Dispozitë e fundit dhe kalimtare

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve miraton aktet nënligjore sipas këtij ligji, brenda 5 ditëve nga hyrja në fuqi e ligjit. Rregullat e parashikuara në këtë ligj dhe në aktet nënligjore të dala në bazë dhe për zbatim të tij, i njoftohen menjëherë të gjitha partive politike të regjistruara si subjekte zgjedhore. Personat përgjegjës për financat, si dhe ekspertët financiarë të emëruar për monitorimin e shpenzimeve trajnohen nga ekspertët e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve brenda 3 ditëve nga miratimi i akteve nënligjore.

Subjektet zgjedhore apo kandidatët marrin masat brenda 5 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, për të përshtatur veprimtarinë e tyre politike apo shpenzimet e fushatës zgjedhore, sipas rregullave të parashikuara në këtë ligj.

Neni 3

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI
Ilir Meta

Miratuar në datën 22.5.2017